

Република Србија
УПРАВНИ СУД
15 У. 20623/13
20.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Цакула, председника већа, Радојке Маринковић и Гордане Гајић Салзбергер, чланова већа, са судским саветником Небојшом Симићем као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиља А.А. и Б.Б. из ..., ... које заступа Ђорђе М. Дозет, адвокат из Београда, улица Савска број 33, поднетој против туженог Министарства рада, запошљавања и социјалне заштите Републике Србије, чији је следбеник Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, ради поништаја решења број 580-02-02224/2013-11 од 05.11.2013. године, у предмету породичне инвалиднине, у нејавној седници већа одржаној дана 20.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Оспореним решењем тужени орган је у вршењу ревизије поништио решење Општинске управе општине Кладово број 580-35/2013-III-03 од 02.08.2013. године и одлучио да се одбија захтев А.А. и Б.Б. из ... од 25.07.2013. године за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу, као неоснован. Поништеним решењем од 02.08.2013. године, тужиљама се признаје право на породичну инвалиднину, као сауживаоцима, по основу палог борца Г.Г. у месечном износу 60% од основа са повећањем 50% за сауживаоца; породична инвалиднина припада сауживаоцима на равне делове; Б.Б. признаје се и право на увећану породичну инвалиднину у износу од 35% од основа; основ за одређивање месечних износа је просечна месечна зарада без пореза и допирноса из претходног месеца, увећана за 80%; исплата права по овом решењу вршиће се од 01.08.2013. године, док не дође до промена које су од утицаја на право због које се ово право мења или губи; корисник је дужан да пријави овом органу сваку промену која је од утицаја на стечено право по овом Закон (склапање брака, престанак школовања, промена адресе) у року од 15 дана од дана настале промене; жалба и ревизија одлажу извршење решења.

У тужби поднетој Управном суду дана 30.12.2013. године, тужиле оспоравају законитост решења туженог органа из свих законских разлога. Наводима тужбе указују да је оспорено решење засновано на погрешној примени закона, јер је довољан основ за признавање права на породичну инвалиднику чињеница да је Г. погинуо као припадник ЈНА, на извршавању борбених задатака на територији СФРЈ, чији држављанин је био и која на дан његове смрти постоји, а сходно Закону о основним правима војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СФРЈ" број 68/81...42/90), на основу кога им је ово право признато решењем Општинског секретаријата за друштвене дјелатности општине Книн, број

Уп/1 03-55/92 од 03.03.1992. године. Указују да су ово право наставили да користе и након августа 1995. године, доласком и пријавом у Србији, односно смештајем у колективни избеглички смештај НАК Караташ Кладово, али да је актом Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Сектора за борачко инвалидску заштиту од 14.05.2013. године, општина Кладово обавештена да породици покојног Г.Г. није признато нити једно право по прописима борачко инвалидске заштите, те не постоји основ за било какву исплату по том основу на терет буџета Републике Србије. Након тога обустављена је и исплата породичне инвалиднине без доношења и достављања посебне писане одлуке. Поступајући по усменој упутству службеника Службе за борачко инвалидску заштиту општине Кладово, породица Гагрица се обратила писмено са молбом да се поново размотри њен предмет, након чега је Управа општине Кладово решењем од 02.08.2013. године, признала права тужиоцима на породичну инвалиднину. Истиче да тужиљама није познато да ли је 1995. године или касније донета било каква одлука по питању признавања права утврђених решењем из Книна нити им је такво решење достављено, али је неспорно да су тужиоци након смештаја на територији општине Кладово документацију о исплати инвалиднине предали надлежној служби за борачко инвалидску заштиту, те је ова документација туженом и враћена актом од 14.05.2013. године. Тужиле налазе да им је право на породичну инвалиднику на тај начин признато на основу прописа који су били на снази у време стицања права, а да пропуст органа Републике Србије да донесе ново решење којим би озаконио решење општине Книн већ је само успоставило исплату породичне инвалиднине, без доношења таквог решења, не може за последицу имати одузимање на основу закона стеченог права, без посебног акта о томе, а потом молбу да се поново размотри предмет неуке странке, третирати као захтев за признавање права на породичну инвалиднину и одлучити сходно Закону о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, као да о том праву већ није одлучивано основном претходног закона. Указује на контрадикторности у образложењу оспореног решења у коме се поред навода који се односе на питање држављанства покојног Г. истиче и да његова супруга А.А. нема право на породичну инвалиднину ни због засноване ванбрачне заједнице и рођења ванбрачног детета који представљају сметњу за признавање траженог права, јер сматрају да су ове чињенице без утицаја на остваривање траженог права, с обзиром да тужилца А. није ступила у брак након смрти покојног Г. Предлажу да суд уважи тужбу и поништи оспорено решење.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему при разлозима из оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије као неосновану.

Управни суд је у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС” број 111/09), решио предмет спора без одржавања усмене расправе сматрајући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима, оценом навода изнетих у тужби, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужени орган одлучио као у диспозитиву оспореног решења, јер је у вршењу ревизије решења Општинске управе Кладово број 580-35/2013-III-03 од 02.08.2013. године, којим је тужиљама, супрузи и ћерки пок. Г.Г. признато право на породичну инвалиднину, а након увида у списе, утврдио да тужиле не испуњавају услове из одредаба члана 13. став 1. у вези члана 2. став 1. тачка 5. Закона о основним правима бораца војних инвалида и породица палих бораца, за признавање траженог права. Према датим разлозима, овако је одлучено, јер покојни Гагрица Г. у време погибије дана 08.10.1991. године, није имао држављанство Републике Србије односно држављанство СРЈ нити је имао пребивалиште на територији Републике Србије односно СРЈ пре 27.04.1992. године. Ово јер се под појмом “југословенско држављанство”, у смислу Устава СРЈ (члан 17. Устава), Закона о југословенском држављанству и напред

наведеног закона, подразумева држављанство СРЈ, који појам је одређен чланом 46. и 47. Закона о југословенском држављанству. Стога се пок. Г.Г., не може сматрати држављанином СРЈ, па се не може сматрати ни борцем у смислу члана 2. став 1. тачка 5. наведеног закона, а чланови његове породице односно подносиоци захтева не испуњавају услове из наведених законских одредби, наводећи да је овакво тумачење засновано на обавезујућим ставовима из пресуда Управног суда У. 7140/10(2007) од 03.06.2011. године, У.10442/10 (2009) од 03.03.2011. године, као и ставовима бившег Врховног суда Србије. Надаље, и независно од овога, за признавање права на породичну инвалиднину по основу ранијег супруга, покојног Г.Г. тужилца А.А. не испуњава ни услове из члана 73. став 1. у вези са чланом 13. став 2. истог закона, јер је засновала ванбрачну заједницу у којој је родила ванбрачно дете Ђ.Ђ. 03.06.1998. године, па како је ступила у ванбрачну заједницу са другим лице и у тој заједници родила ванбрачно дете, постоји и друга сметња због које не испуњава услове за признавање наведеног права. Са изнетих разлога тужени орган је поништио првостепено решење од 02.08.2013. године, а затим захтев тужилца од 25.07.2013. године, одбио као неоснован.

Одредбом члана 13. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и и продица палих бораца (“Службени лист СРЈ” 24/98), на који се тужени и првостепени орган позивају, прописано је да се породицом палог борца сматра породица лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 2. и 3. истог закона или је умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма. Одредбом члана 2. став 1. тачка 5. истог закона прописано је да се борцем у смислу овога закона сматра држављанин Савезне Републике Југославије који је вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности у оружаним акцијама после 17.08.1990. године, за очување суверености, несавесности и територијалне целокупности СФРЈ. Чланом 46. Закона о југословенском држављанству („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/69 и 9/01), прописано је да се југословенским држављанином у смислу овога закона сматра држављанин СФРЈ који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27.04.1992. године, имао држављанство Републике Србије или Републике Црне Горе као и његова деца рођена после тог датума, а чланом 47. став 1. истог закона прописано је да југословенско држављанинство може стећи држављанин СФРЈ који је имао држављанство друге Републике СФРЈ или је држављанин друге државе настале на територији СФРЈ који је на дан проглашења Устава Савезне Републике Југославије 27.04.1992. године, имао пребивалиште на територији Југославије и деца тог држављанина рођена после тог датума као и држављанин СФРЈ који је прихватио превођење у професионалног официра и професионалног подофицира односно цивилно лице на служби у Војсци Југославије и члан његове уже породице (брачни друг и деца).

Полазећи од изнетог, Управни суд налази да је правилно одлучио тужени орган када је у вршењу ревизије, на основу члана 85. и 87. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, у поступку у коме није било повреда правила поступања од битног утицаја на правилност и законитост решавања ове управне ствари, оспореним решењем поништио решење Општинске управе општине Кладово број 580-35/2013-III-03 од 02.08.2013. године и захтев тужилца за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу, одбио као неоснован. При томе су у образложењу оспореног решења за донету одлуку дати довољни и јасни чињенични и правни разлози са позивом на правне прописе, које као довољне прихвата и овај суд.

Управни суд је ценио наводе тужбе којима се указује да је тужилцама право на породичну инвалиднину признато решењем Републике Српске Крајине, применом Закона о основним правима војних инвалида и породица палих бораца (“Службени лист СФРЈ” број 68/81...42/90), по коме им је вршена исплата инвалиднине до 2013. године, без доношења другог решења, те да у конкретном случају није постојао захтев за решавање већ да се ради о захтеву за поновно разматрање предмета, па налази да ови наводи нису основани. Ово јер се

из списка види да је оспорено решење донето у вршењу ревизије првостепеног решења од 02.08.2013. године, које решење је првостепени орган донео у управном поступку вођеном по захтеву странке за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу, поднетом дана 25.07.2013. године, који захтев се налази у достављеним списима. Стога је одлука у управном поступку који је покренут по наведеном захтеву, правилно донета применом Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца (“Службени лист СРЈ” 24/98), односно правног прописа који је на снази у време одлучивања. Такође, суд је оценио да се не могу прихватити као основани наводи тужбе којима се указује да чињеница што је тужила А.А. у ванбрачној заједници, није од утицаја, јер није закључила брак. Ово јер је одредбом члана 13. став 2. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, прописано да се са чланом уже породице изједначава лице које је са палим борцем до његове смрти живело у ванбрачној заједници и ако је са њим имало деце, па да се аналогно томе, има применити члан 73. став 1. тог закона односно има се сматрати да је тужила А.А. ступила у брак са другим лицем са којим има дете, ћерку рођену 03.06.1998. године, те да се у смислу Закона о породици и браку о ванбрачној заједници има сматрати брачном. Како је у спроведеном поступку утврђено, а тужиле не споре да је тужила А.А. у ванбрачној заједници у којој има једно заједничко дете са ванбрачним супругом Д.Д., то је у складу са наведеном одредбом закона правилно тужени орган оценио да тужила због заснивања ванбрачне заједнице не испуњава ни у смислу наведених законских одредби, услове за признавање права на породичну инвалиднину, јер постоје сметње из члана 73. Закона о основним правима бораца војних инвалида и породица палих бораца. При томе чињеница на коју се у тужби указује, да ови разлози нису били потребни, ако тужени сматра да нису испуњени услови из из члана 13. у вези члана 2. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, по оцени суда није од битног утицаја, будући да тиме што су изнети и други разлози, није доведена у сумњу правилност закључка туженог да тужиле не испуњавају услове за признавање права на породичну инвалиднину из наведених одредаба Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца и правилност одлуке коју је тужени у вршењу ревизије дао у диспозитиву оспореног решења.

Суд је ценио и остале наводе изнете у тужби, па налази да код изнетог чињеничног и правног стања ове управне ствари, ти наводи нису од утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, због чега их није посебно образлагао.

На основу изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужила, Управни суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде на основу члана 41. став 2. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 20.11.2015. године, 15 У. 20623/13

Записничар
Небојша Симић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Цакула, с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ТП